

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemam, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrť leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrť leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrť leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrť leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemam za četrť leta 3 gid. — Za oznanila se plačuje od četrť-stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Odstavljenje Kuhnovo in Ogersko.

Iz Budim-Pešte 18. jun.

[Izv. dop.]

Tudi pri nas je odstop skupnega vojnega ministra Kuhna predmet splošne privatne in javne diskusije. „Pest. Lloyd“ poudarja zlasti tri momente 1. da se je odstop brez znanja Andrassyjevega izvršil, 2. da je naše merodajne politične kroge jako neugodno ta vest zadela in 3. da ta odstop nič dobrega ne pomeni. O političnej pomembi tega dogodjaja se tudi pri nas nič pozitivnega ne ve. Kar se o pomembi govori in piše, to so same konjektуре, imajoče ena od druge več ali manj verjetnosti. Naj neugodnejše je naše Magjare to prijelo, da se je Kuhnov odstop celo za hrbtom Andrassyjevim izvršil. Naravno je tedaj, da se v tem manevru vidi intriga dvorske stranke. Sploh se misli, da bo vsled tega tudi Andrassy odstopil, ter da je tako rekoč moralično prisiljen odstopiti. Če ima — o čemer skoro niti dvojbe nij — Kuhnov odstop globljejo politično pomembo, nij samo Andrassyjev odstop verjeten, nego tudi cela vrsta drugih osebnih prememb. Da! uže se poroča iz Dunaja, da bo tudi Mollinary v Zagrebu nekemu drugemu svoje politično važno mesto odstopiti moral. Če je to res, smo stoprv na začetku splošne krize. Pa pustimo pomembo krize v stran, ter raje preiščimo njen povod. — Vsakemu razumnejšemu je bilo uže nekoliko časa sem jasno, da tako, kakor do sedaj, ne more več dolgo naprejši. Večini v cislajtanskem in v našem državnem zboru, nositeljici dosedanjega duvalističnega drž. sistema, razpali sta se. Drugega, ki bi bil ta sistem pobral, na pleča

naprtil, ga branil in dalje nosil, nij bilo nikjer; in če se reče, da je duvalističen drž. sistem uže dalje časa mrtev, je to denes, če še ne formalna, pa gotovo faktična resnica. Če sedaj dvorska stranka, kar je dosta dolgo oklevala, v situacijo neposredno poseza, je to v nekem pogledu opravdano in celo potrebno. Namerila je bila od nekdej strašilo za vse politične naprednjake, in sicer s pravico. Vpraša se pa: kdo je kriv, če denes kamerila v akcijo stopa, mar nezadovoljna, v svojih narodnostnih pravicah žaljena slovanska plemena ta in onkraj Litave? Nikakor ne, nego ustavoverci tam in Deakovci tukaj, ki so s svojo krivično politiko kamerili in njenej bratranci reakciji pota delali, po katerih denes ponosno in javno korači. Krič v ustavovernem in deakovskem taboru na pomaganje, bo našel gluha slovanska ušesa. Slovani ta in onkraj Litave nemajo nič izgubiti, in zato nemajo kaj braniti. Naj si brani kdor kaj ima. Politične koristi tlačenih slovanskih narodov logično vzeto vendar ne morejo identične biti s koristmi gospodujočih Nemcev in Magjarov! — To pišem pod uplivom prvega deprimirajočega vtisa, ki ga je vest o Kuhnovem odstopu tukaj sploh naredila. Upajmo, v prosep svobode, da se kriza ne bo dalje razširila, da ne bo za svobodo tistih moralnih nasledkov imela, katere črnogledci prorokujejo, zlasti pa, da bo preteča nevarnost do sporazumljenja in solidarnosti narodov vodila.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 20. junija.

Iz Gradca se poroča, da sta sekovski in lavantinski škof ces. namestniku na-

znanila, da se konfes jonalnim postavam ne bosta nič ustavljala.

Narodni razpor med Čehi sega vedno dalje. Tako so 17. t. m. češki študentje imeli zbor akademičnega bralnega društva, kjer so se zaradi netaktnosti staročeških privržencev, kateri so hoteli radikalnega urednika Stasnega izključiti, tako sprli, da je vladni komisar zbor razpustil.

V ogerskem zboru pride pred sklepom tudi na vrsto postava o nezdružljivosti poslanske časti z drugimi položji, takozvana postava o inkompatibiliteti. Le-ta postava bode med drugim določila, da mora poslanec odstopiti čegar dnina je zarubljena, pa nij mogel v 3 mesecih rubeža odpraviti. Ako poslanec aktivno volilno pravo izgubi, tudi poslanec neha biti, poslanci, ki kot državni uradniki dobivajo stanovnino, ne dobivajo diet za stanovanje.

Vnanje države.

Španjska uradna „Gaceta“ javlja, da so republikanci totalno zmagali 12.000 Karlistov pod don Alfonzom pri Alcori. Sin infanta Henrika je v boji padel.

Znani karlistični general Lizarraga je izdal v Puenti la Regna dnevni ukaz, v katerem pravi, da je za olikanega človeka najgrše ako je nehvaležen (ali za neolikanega ne?), in da je težko umeti, kako morejo biti še taki ljudje, ki svoj jezik z bogokletjem skrunijo. On pravi, da bode tako slabo odgojene, nevedne in strastne ljudi, ako bodo vprič kleli boga, za (!) katerega se bojujejo, navezali ploh na hrbet, kateri bo moral cel dan nositi; ako pa to ne bode pomagalo, se jim bode jezik z gorečimi kleščami odščipnil, in bogoklec se bode iz „svetega (!) regimenta“ izbačil. Klerikalci, zagovarjajte!

Papež je pri sprejemu svetega kolegija imel, kakor telegrami pravijo, „važen“ ogovor. Jamral je v njem o besnem proganjanji zoper cerkev, povedal, da visokopostavljene politične osebe delajo predloge na sprijaznenje, a da on noče od svoje trme

Listek.

Vila.

(Novela posl. Dav. Hostnik.)

I.

Debel dež je šel in dan je bil jako pust, premda je bil uže april. Burja se je podila po rochetailléeskem mestu, tresoč drevesa ter ropotajoča z nezaprtimi okni. V dvorani neke hiše v korderijski četrti je kakih devetnajst let stara deklica lenivo vodila prste po starem glasovirju. Nežni zvoki so postajali vedno glasnejši: ter so se mešali z ropotanjem deklice, ki je imela v kuhinji opravka. Med igranjem je mlada deklica vedno gledala dolgočasno po zaspanih družinskih slikah in po trohljeni pripravi, ki je stala tu pa tam po dvorani. Končno neha sonato ter gre proti oknu, kjer upre čelo ob steklo, po katerem so se trkljale kaplje. Zunaj je bilo vse nezrečeno žalostno. Po

terasi so hijacinte povešale oprano cvetje v raztepeno prst; mali potok zraven je imel vodo vso blatno. Strehe so kazale visoke dimnike iznad drevja, iz katerih se je v vrtincih valil siv dim. Vsa pokrajina je imela obraz, kakor bi se hotela raztopiti v solzah.

Mlada devotjka sede zopet k glasovirju, ter tresoč se začne igrati znan valcer, kateri pa naenkrat neha. Potem zopet da pasti roke na glasovir, a jih urno vzdigne, rekoč: Ah, kako mi je dolgčas, kako mi je dolgčas.

— Kaj ti je, deklica? vpraša deklica, ki urno vstopi, z zavihnenimi rokavi, belim predpasnikom in prteno cepico, katere dva uhlja je premikal veter. Deklica je oklena, še precej poštenega lica, premda je štrideset let stara, njene modre oči imajo mil in dober pogled.

— Kaj ti je, Antonijeta, jo vpraša še enkrat z nemirno nežnostjo.

— Celina, reče Antonijeta ter upre mokre oči v dekle, ako pojde še dalje dež, me jutri zakopljete. Ah, dolgičas, vsklikne ter vstane, vse je tukaj napojeno z njim, od teh le neumnih papirnatih cvetic do onih malovrednih slik pradedov, katere bi najrajša začela trgati, da bi se vsaj malo raztresla.

— Ah! draga moja, ko bi te bil oče vsaj hotel peljati k notarju ali kovačevi vdovi! . . . Saj ne manka ljudij tukaj. A gospod Lisle je sè svojim drobečim licem vso družbo v Rochetailléeji spravil proti sebi. Njemu je ljubša Pitoisetova krčma, kjer kolikor se mu ljubi pije se prijateljskimi poštnimi tatovi.

— Ubogi oče, govori Antonijeta ter vzdihne, njegovo življenje tukaj v tej vasi tudi nij prijetno. Gotovo mu je žal po lepem času, ki ga je preživel v Toursu, in pa po lepi službi, katero je tam imel.

— Zakaj jo je pa izgubil? vsklikne

nikakor odstopiti, ker bi bilo to cerkvi in družbi le škodljivo.

Nemški zavezni svet je v svoji sklepnii seji sklenil, da zak. osnove glede sodnijske ustave, civilno in kazensko-pravdnega reda v prihodnji jesenski sesiji državnemu zboru ob enem s predlogom na ustanovljenje stalne izredne državno-svetske komisije glede njihovega predposvetovanja do sesije 1875 predloži.

Senat **zedinjenih držav** je potrdil zakonsko osnovo o imenovanji mednarodne komisije, ki se ima baviti z najdenjem sredstva za večjo varnost pri morskih potovanjih. Hiša reprezentantov je sprejela več resolucij, ki na to merijo, da se odločba mednarodnih preprirov z odločilnim izrekom namesto z vojsko naredi.

Kitajska pošta prinaša vest o revoluciji na Koreji, ki ima cilj, vladarja Kakurina odstaviti, ter na njegovo mesto postaviti nedoletnega kralja. Kakurin je najbolj zagrizeni sovražnik vsega napredka in krščanstva, a mladi kralj bode deželo tujcem odprl. Polotok Koreja je dozdej najmanj znan kraj v vzhodni Aziji. Poskušnje, kako bi se prebivalci na potu miru pripravili do občevanja z inostranjem, so bile ravno tako brez vspeha, kakor trud Francoske in severne Amerike, ki sti hoteli z oboroženo silo priti v notranje. Leta 1837 so francoski misijonarji v prvič stopili na tla rodovitnega polotoka, a so leta 1839 za svojo versko gorečnost morali smrt storiti. Leta 1844 se je v glavnem mestu Séoul zopet ustanovila misijonska štacija, in do leta 1866 je 12 francoskih misijonarjev delovalo s takim vspehom, da je bilo takrat število spreobrnencev nad 50.000. A vlada je misijonu z insceniranjem divjega klanja naredila konec, kateremu so bila žrtev ne le vsi duhovni, nego tudi tisoči in tisoči spreobrnjenih. Francoska ekspedicija pod admiralom Roze je potem razdejala trdnjavo Kanghoa. Tudi Amerikanci leta 1868 in 1871 niso bili nič srečnejši in admiral Rodgers, ki je zadnjo ekspedicijo na negostoljubno obal vodil, je moral z velikimi izgubami in ne da bi bil kaj opravil, oditi od novourjene Kanghoe.

Dopisi.

Iz Novega mesta 17. jun. [Izv. dop.] Pri pričetku porotne obravnave 15. t. m. se je med porotnikom grof Barbotom in višje sodnije svetovalcem g. Heinricherom vnela naslednja kontroverza: Grof Barbo: „Jaz g. prvomestnika prosim, da izvoli prisego slovensko prebrati in sploh obravnavo porotnikom in strankam edino razumljivem slovenskem jeziku voditi.“ — G. Hein-

richer: „Od gospodov porotnikov se terjajo znanje obeh deželnih jezikov.“ — Gr. Barbo: „Ker se mi prošnja katero sem stavil, odbija, zahtevam sedaj odločno na podlagi §. 19 drž. osn. postave, da se prisega bere slovenski in da se vodi obravnava v slovenskem jeziku.“

G. Heinricher: „Vi se kažete renitentnega proti postavam. Jaz sem se vselej trudil, da zadostajem strankam in da ne kratim njih pravice. Jako žal mi je torej (nemir), da ste me provocirali.“ (!! Ur.)

Gr. Barbo: „Meni še nikdar nij prišlo na misel nasprotovati postavam, pa jaz terjam, da c. kr. uradniki ne ravnajo proti postavam in da se slovenskemu narodu ne kratijo pravice.“ — Heinricher začne premišljevat, in nazadnje se menda vendar ustraši. Nasledek je bil, da je gr. B. dosegel, kar je zahteval. Obravnava se je vršila potem povse slovenski, akoravno je g. Heinricher slovenščino menda tudi nalašč hudo pačil. Veselilo nas je pak slišati, kako razumljivo sta govorila slovenski gg. Leitmeier in državni pravdnik Jordan.

Od Mirne na Dolenjskem 19. jun. [Izv. dopis.] V Trebnjem je bila 15. t. m. volitev novega šupana v Mirni. Ker g. Šuler nij hotel sprejeti kandidature, izvoljen je po njegovem nasvetu enoglasno narodnjak Leop. Sovan, posestnik in usnjar v Mirni, za župana. Za občinske svetovalce so izvoljeni narodnjaka g. Šular, g. Rebernik in Avsenik. — Neubauer nij vjel ni enega glasu, če ravno so nasprotniki silno zanj agitirali. Nemškutarstvo je torej popolno premagano. Slava vam, slovenski odborniki! Zanimivosti o tej volitvi vam priobčim prihodnjič enkrat.

K dopisu v „Sl. Nar.“ 9. t. m. o „Prelesnikovi“ preiskavi na Mirni in Št. Rupertu je dostaviti še naslednje: Ko pridejo žandarji in neki „berič“ iz Ljubljane k Benedibu na Grilov hrib, gospodarja slučajno nij bilo doma. Ko so uže vse preiskali, zadenó na sobo, ki je bila zaklenena. Ker je Bendib ključ od te sobe soboj vzal, velé žandarji prinesiti sekire, da se vrata razsekajo. Vse je za trdno mislilo, da mora v tej sobi prelesnik skrit biti. A strašna prevara! Ko se vrata odpró, Prelesnika nij bilo notri. Ko pride gospodar domov, moral je žandajem jesti in piti in še en goldinar za vožnjo dati. Ali živimo v Avstriji? —

živahno Celina. Po dnevi je bil vedno na lovu, po noči pa v kopeli, zato ga je pa vlada plačala. . . Za te nij prav nič skrbel, in kolikrat bi bila ti po smrti matere z raztrganimi čizmicami šla iz hiše, ko bi mene ne bilo tukaj.

Dekla pomigne z rameni, ter se nasloni na komolce ob glasovir.

— Veš kaj? nadaljuje, namesto, da bi se bil razprl z družino tvoje matere, naj bi te bil rajši pustil v Parizu, pri njenih starših, ki bi ti bili gotovo našli soproga.

— O! odgovori Antonijeta ter se nevoljno zmrde, bog me obvaruj sprogov, katere bi določili starši moje matere. Ministerske uradnike in tepce, ki bi bili plešasti kakor magot in metodični kakor ura . . . lepa hvala! Zopet sem rajša v tem zavodu, kamor so me bili zaprli.

— Zakaj te pa niso tam pustili?

— Ker je bilo veliko plačati, mi smo pa ubožni, Celina.

— Ubožni! reče Celina; se ve da, zdaj, ko je oče pojedel ves beli kruh, hoče prigospodariti kaj pri črni skorji drugih ter biva varčen. In starši tvoje matere so tudi varči, boga-mi! Drugega niso imeli, kakor tvojo mater, ali bi te ne bili mogli odgojiti, ter plačati za-te v zavodu? Lepo te prosim, ne govori mi o teh ljudeh.

— Ah! Celina, vzdihne Antonijeta z obupanim obrazom, nihče me ne ljubi!

— Nihče! zakriči Celina razžaljena, e, kaj pa jaz? . . . Ali te nijsem božala in pestovala, kar sem prišla k vam, pred devetnajstimi leti o božiči? Kadar sem te gledala v zibelji blede, suholično in tako drobinkano, oči si imela pa tako debela, vselej mi je srce poskočilo, in tako sem te ljubila, uboga zanemarjenka. Jaz sem te zibala, jaz sem te na sv. rešnjega telesa dan kot angeljčka oblekla, jaz sem te napasla, kadar te je mati kaznovala. Kaj te nihče ne ljubi, nehvaležnica? In ko bi v tebe ne bila

Iz Sevnice 19. jun. [Izv. dop.] Od obeh strani radovedno prišakovana volitev župana in 5 svetovalcev za Sevnisko občino je ravnokar gotova. Ker obče priljubljeni g. Praunseis županstva nij hotel prevzeti, izvoljen je s 15 proti 3 glasom graščak g. Ludw. pl. Ratzesberg, kateri je tudi volitev prevzel, in v jako primernem govoru razvil svoj program, s katerim smemo vsi popolnem zadovoljni biti. Njegov govor je bil z mnogimi dobro-klici sprejet. Za svetovalce so izvoljeni gg.: Franc Praunseis, J. Kropaj, Vin. Medic, Janez Hofbauer, in Gašper Senica, vsi prav inteligentni možje. Nadejamo se, da bode pod vodstvom novo izvoljenih mož naša občina krepko napredovala in ustrezala vsem mnogobrojnim terjatvam in bremenom, katera so dandenes naložena takim občinam kakoršna je naša Sevniska.

Domače stvari.

— (Veliki moralisti „L. Tagblatt“-a) branijo „radostno potovanje“ kneza Metternicha ter sumničijo resnicoljubnost našega lista. Hvaležni za vsak poduk, tudi če iz tacih ust prihaja, si bodemo z dopisnikom vred na grešne prsi tolkli, ako nam „Tagbl.“ le reši vprašanja: a) ali so se dičete le zaradi „inšpekcije“, ne pa zaradi „razdelitve“ spravljale, b) ali je morda žrtvoljubni knez vse velikanske stroške svojega turistovanja iz lastnega žepa poravnal? — Tihí homo potem ko miš ter celo pozabili angleškega gesla: „time is money“ (čas je denar), dasiravno samo iz tega uzroka, ker dragi čas nema povsod enake veljave in enake — vrednosti. Morda celo pri g. Metternichu ne! —

— (Iz ziljske Bistrice) na Koroškem se nám piše 16. junija: Naša posojilnica vrlo dobro napreduje. V teku enega leta je imela za 80.000 gold. denarnega prometa, gotovo velika svota, ako se pomisli, da je naša Bistrica le vas in delokrog posojilnice večjidel le na bližnjo okolico omejen. Društvenikov se vedno več oglašajo k pristopu, in taki, ki so iz početka dvomili nad dobrim vspehom ali celo nasprotovali, so zdaj postali podporniki društva. Največja hvala pa gre požrtvovalnemu delovanju našega rodoljubnega Vigele-ta; on je ustanovil

vsa zatelebana bila, kaj misliš, da bi bila zapodila snubce več ko desetkrat? Kajti, reče Celina ter stopi po konci — jaz sem imela veliko ljubčkov, pa še kakšne! Toda tebe bi bila morala zapustiti, to je bilo! Kaj misliš, da bi bila ostala pri tvojih starših v službi, ko bi tebe ne bilo? Le nikar ne govori, da te nihče ne ljubi, poredno dekle!

— Da, ljuba Celina, ti me ljubiš! vsklikne Antonijeta, katere oči se zmočijo, da, ti me ljubiš, a samo ti!

— Kaj ti je pa treba drugih? odgovori Celina ter poljubi Antonijeta na čelo. Sicer imaš pa tudi gosp. Ormanceya, ki ti je pošten in dober prijatelj.

Antonijeta se nevoljna malo „gane.

— Julij! reče, je včasí smel, in enkrat sem se kratkočasila s tem, da bi ga storila zaljubljenega.

(Dalje prih.)

zavod in ga izvrstno vodi. Naša občina pa tudi prizna njegove zasluge. G. Vigele je izvoljen za župana tukajšne občine. 13. in 14. junija je snežilo na planinah. Gospodarji, kateri so svojo živino uže bili odgnali na planino, morali so jo zopet doli spravljati. Silno težavno je šla navzdol po dva čevlja debelem snegu. Zdaj se je zvedrilo in upamo, da bode vendar enkrat stalno toplo vreme.

— (Od Borovnice) se nam piše: Slavni zdravstveni svet ljubljanske okolice obstati mora iz tacih nasprotnikov, da, če tudi čuje javno proseči glas Slovenca, pomozí nam v naših težnjah, pogleda ga zaničljivo preko ramena in si misli, pomagaj si sam, ali je pa tako zelo birokratičen, da svojih funkcij ne prične, dokler merodajna osoba, župan, uradno mu ne naznani o epidemiji. Eno kot drugo je nezaslišano in ne odpustljivo. Ako čakate, da naš g. župan svojo dolžnost stori, čakati morate dolgo, umreti zna prej celo prebivalstvo z gospodom županom vred in še ne boste nič o hudej bolezni čuli. Opozoruje se sedaj dotični svet v drugič po javnem potu na razširjanje se epidemijo. Včeraj je umrl tretji za črnimi kozami, in še nij bilo videti zdravnika. Ljudje ga ne kličejo, ker nijso prosti pred sodkov in se izgovarjajo s tem: komur je smrt namenjena mora umreti. A nas je tudi nekaj, kateri zaupanje imamo v pomoč zdravnika, posebno pa strogo izpeljavo naredeb v zabran razširjanja kužnih bolezni. — Bode li to zopet glas vpijočega v puščavi?

— (Nečuvena surovost.) Piše se nam: V Šent Vidu pri Planini na Slov. Štajerskem to je v občini, katera sploh nij na posebnem glasu, so se 15. junija t. l. kmetski fantje stepli. Zagnalo se jih je namreč 20 na enega samega, katerega so tako močno nabili, da je na mestu obležal in so mu poslali po „poslednje olje“. A med aktom, ko ga je duhovnik poslednjim oljem previdal, zalučil je nekdo kamen na ranjenca in ko je duhovnik odšel, kričali so divjaki: „Zdaj mu moramo še sveto olje odbrisati“ in udrihali so vnovič po njem, da nij skoro nič upanja, da bi si smrtno poškodovani še kedaj opomogel.

— (Gozdni požar.) Piše se nam od Laškega trga: En del gozda Jurjev klosterska graščina je včeraj pogorel pri močnem vetru. Sicer nij velike škode; največ so izgubili Italijani, kater tu oglje žgo, kajti ves njihov trud, i zaslužek mnogih mesecev je plamen uničil. Užgalo se je naime pri onih ogljarjih i pri hudem vetru se je ogenj hitro razširjal.

Izpred sodnije.

V petek ob 9. je bilo pred c. kr. dež. sodnijo javno obravnavanje o ugovoru našega odgovornega urednika gledé konfiskacije članka v št. 112 „Slovenskega Naroda“, ki je govoril o brezobzirnem prestavljanju slovenskih poštnih in telegrafskih uradnikov. V „Laibacher-Zeitung“ je c. kr. deželna kot tiskovna sodnija, razglajaje potrjenje omenjene konfiskacije, izjavila, da se je list storil krivega zločina (Verbrechen) kaljenja javnega miru; a deželne sodnije predsednik g. Kaprec konstatira, skozi in skozi govoreč dobro slovenščino, da je beseda „Verbrechen“ le po tiskarjevi malomarnosti namesto „Ver-

gehen“ prišla v vladni list, ter pokaže državnemu pravdniku ter zagovorniku našega lista odlok sodnije v originalu, dalje duplikat, ki se je bil poslal „Laibacheričnemu“ uredništvu in list, ki je bil nabit v sodski dvorani, v katerih vseh stoji „Vergehen“, to je „pregrešek“.

Gospod državni pravdnik Kočevar govori: Inkrimirani članek nij kritika v pravem pomenu besede kot izraz pameti, nego je le zasramovanje vlade. Objekt, o katerem članek govori, nij tak objekt, da bi se o njem soditi smelo, sicer se pa v članku ne kritizirajo fakta, nego le motivi. Motivi se pa ne smejo kritizirati, ker nijso javni. Celi članek kaže, da mu nij za objektivno obdelovanje izbranega tema, nego le da bi bralce podpihoval k sovraštvu do vlade in njenih organov; članek kaže nezadovoljnost do vlade, in to nezadovoljnost hoče vedoma tudi na bralce prenesti, tako, da se motivi na surov (!) način pačijo in z mnogimi izrazi zasramujejo. Tako kritikovanje je zasramovanje vlade, in je čisto sposobno, vzbuditi proti uradom. Vlada takih razposajenosti, takih zasmehovanj in prevračanj resnice ne sme trpeti, kajti vse to škoduje disciplini ter vladanje nemogoče dela. Zatorej se nadejam, da slavno sodišče odloči, da je konfiskacija št. 112 „Slov. Naroda“ popolnem opravičena.

Zagovornik g. dr. Razlag pravi, da se mu je takoj čudno zdelo, ko je videl besedo „Verbrechen“ mesto „Vergehen“, ker navedeni paragraf niti ne govori o zločinu. On je takoj mislil, da mora biti to tiskarsk pogrešek, vendar pa bi rad vprašal, da-li se ta tiskarska pomota nij nalašč storila, ker je dokazano, da se je tudi lansko leto neka rabsodba sodnije nalašč napačno tiskala, da bi se nekov pregrešek občinstvu kot z zaporom kaznovan predstavil, in da bi se bilo s tem dobremu imenu obsojenca vsaj pri nevednih ljudeh škodovalo. — Kar se tiče stvari same, moram povedati, da živimo od leta 1861. v konstitucionalni pravni državi. Vse, kar se tiče javnega življenja, o vsem se sme tudi javno govoriti in pisati. Meja pri tem je edino le dostojnost in domoljubje. Jaz ne morem verovati, da bi se organi vlade posebno podrejeni, mogli opirati na svojo nezmotnost, in tako si morajo uže dati dopasti, da se njihovo ravnanje po listih kritikuje. In kdor čita vélike dunajske liste, ki vsak dan izhajajo in imajo do 30000 predbrojnikov, bode videl, da oni vladno postopanje še vse drugačje sodijo, a jih zaradi tega nihče ne konfiscira. Občinstvo namreč ima pravico, primernost vladnih činov preskušati. In pri tem je pri nas tudi vse drugače, kakor postavim na Nemškem ali v Italiji. Tam ima vlada opraviti samo z enim narodom, ima torej lagljeje posle, pri nas v Avstriji pa živi več narodov, in vlada mora vesela biti, da se tu ali tam opozori, da je stopila na nevaren pot. Gosp. državni pravdnik pravi, da se v inkrimiranemu članku resnica na surov način pači. Jaz ne nahajam v omenjenem članku nikjer nobenega robatega izraza, njenega pačenja faktov, in članek tedaj nij sposoben, da bi proti vladi ščuval. Izraz „preganjati“ v slovenščini ne pomeni samo „verfolgen“, nego i „versetzen“, in zaradi tega nij nepristojen. „Otročja politika“ pomeni pri nas toliko, kakor „naive Politik“ in to nij nikakor za-

sramovanje, ker ni rečeno „pobalinska“ ali „fantinska“ politika. Kar do besede „krivica“, moram vprašati, da-li se je dotičnim uradnikom storila kaka krivica? Toliko je gotovo, da nij noben uradnik mogel izvedeti, kaj je uzrok njegovega premeščenja. Bil je na pr. eden pri meni. Ta je dobil „izvrstno“ spričevalo, tedaj o „dienstesrückichten“ tukaj ne more biti govorjenje. Odlok, vsled katerega so se imeli naši uradniki prestaviti, ima številko 19, odloki trgovskega ministerstva v aprilu meseci pa imajo uže številko nad 3000. Iz tega je razvidno, da je bil odlok, ker ima stoprv številko 19, uže prve dneve meseca januarja izdan. Dalje so bili prestavljeni uradniki, ker Slovenci, zmožni obeh deželnih jezikov, a na njihovo mesto so prišli z Dunaja uradniki, ki slovenskega ne umejo, in z našim občinstvom ne mogó občevati. Ako se uradniki nijso prestavili iz Ljubljane zaradi tega, ker so Slovenci, zakaj na njihovo mesto nij prišel noben Slovenec, premda jih je več tudi kompetiralo? Videti je dakle, da je bilo nekaj soparnega v zraku. Nam je potreben red v državi, da se ne podkopa starodavna lojalnost, torej ne bi nikdar smelo obveljati načelo: stat pro ratione voluntas. Treba je torej potrebe različnih narodov v Avstriji študirati in zopet preštudirati, da se vselej pospeši korist skupne države in vsakega posameznega naroda. Objekt, o katerem članek govori, je popolnem primeren za mirno kritiko v ustavni državi, in jaz ne morem deliti nazora gosp. drž. pravdnika, ki pravi, da ta objekt nij za javnost. Zaradi teh razlogov se nadejam, da sl. sodnijski dvor konfiskacijo št. 112. lista, ki ga zastopam, odstrani. — Ko gospod zagovornik svoj govor konča, replicira mu državni pravdnik, ter v vseh od zagovornika navedenih besedah vidi zasmehovanje vlade, pravi pak, da pri inkrimiranem članku vladajo pri gospodu zagovorniku kakor pri njem le nazori (Anschauungen) in da bode imela slavna sodnija odločiti pravo.

Sodnija se potem odmakne v stransko sobo, ter čez dolgo pride nazaj in obznani gospod predsednik, da je sodnija konfiskacijo potrdila in da je g. zagovorniku dano na voljo, v treh dneh obznani pritožbo na drugo instancijo. Konec obžaluje, da se je v razglas vrnila taka grda pomota, ter zagotavlja, da se bode uredništvu oficijalnega lista ostro naročilo, naj stavec dobi „strange Rüge“ in naj se drugipot take zanikarnosti ostro kaznujejo. Voilà tout.

Tujci.

19. in 20. junija:

Evropa: Stenovic iz Zagorja. — Novotny gimn. prof. iz Laškega.

Pri Stonu: gr. Pace iz Ponoviča. — Wolf, Welsburg, Goldina, Hirschler, Hiller z Dunaja. — Ogrinec iz Grada. — Luzato z družino iz Trsta.

Pri Malici: Prosenjak, Nantanski, Straser, Kaperan, Schütz, potniki, Konec, trgovec z Dunaja. — Spida iz Semlina. — Basai, z družino iz Trsta. — Unger, iz Celja. — Oberreigner iz Haasberga. — Hertel iz Berlina.

Pri Zamorec: Perkovic, gdč. Vetter pl. Degenfeld iz Grada. — Zagradnik, Dolenc, Janovic iz Trsta. — Zolans iz Sapiane. — Horsky iz Maribora. — Gosda Nog z družino iz Štajerskega. — Gresler od sv. Martina.

Dunajska borza 20. junija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69	gd.	45	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	„	90	„
1860 drž. posojilo	108	„	40	„
Akcije narodne banke	990	„	—	„
Kreditne akcije	221	„	25	„
London	111	„	90	„
Napol.	8	„	93 ¹ / ₂	„
C. k. cekini	—	„	—	„
Srebro	106	„	25	„

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalesscière du Barry

v Londonu.

Izvrstno zdravilo Revalesscière du Barry odstrani vse bolezni, ki se leku zoperstavljajo, namreč bolezni v želodci, v živec, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico, in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, scalo silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom kljubovala:

Spričevalo št. 68.471.

Prunetto pri Mondovi,
26. oktobra 1869.

Moj gospod! Morem vas zagotoviti, da odkar čudovito Revalesscière du Barry rabim, to je od dveh let, niti nadležnosti svoje starosti, niti teže svojih 84 let več ne čutim. Moje noge so zopet šibke postale, moj pogled je tako dober, da ne potrebujem očal; moj želodec je močen, kakor bi bil 30 let star, — s kratka, čutim se pomlajen; jaz pridigujem, spovedujem, obiskujem bolnike, potujem precej daleč pes, čutim svoj um jasen in svoj spomin očvrstel. Prosim Vas, to izpoved objaviti, kjer in kakor hočete. Vam zelo udani

Abbé Peter Castelli,
Bach-es-Theol. in župnik v Prunettu,
okrog Mondovi.

Spričevalo št. 75.705.

Dunaj, Praterstrasse 22.
maja 1871.

Jaz sem Vam hvalo dolžen za prosep, kate-
rega je Vaša Revalesscière pri meni napravila. Trpel
sem namreč na želodnem krču, kašlju in driski, od
kojega me je Vaše izvrstno zdravilo odrešilo.

L. Grosman.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri
odraščanih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V pihastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.,
1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-
tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.,
— Revalesscière-Biscuiten v pušicah à 2 gold. 50 kr.
in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu
in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.
50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas
10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.
— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Du-
naji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed.
Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Kus-
bruku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birn-
bacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru
F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B.
Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih le-
karjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja današ-
nja hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Pollak-ova na novo odprta 27 krajc.

Univerzalna dvorana za blago Dunaj, Mariahilferstrasse 1.

Tam se pod najstrogejšo garancijo za najboljše
in pravo blago en gros et en detail oddaja:

Blago iz ovčje volne,

najfinejše in najmodernejšo v vseh barvah, gladko,
progasto ali škotko, in sicer: **luster, barège,**
grenadin, gaziers, rips, mozambique, jaco-
nats, kosmanoski percail, batist, brillante
enobarven ali muštran (prava barva garantirana),
creton (turšk za spalne suknje), rumbursko, holand-
sko ali nepripravljeno sileško platno, cicasti ali
čipkasti zastori, atlas-gradl, posteljna priprava, plat-
neno-damastaste brisalke in serviete, gradl za žim-
nice in sofe, chiffon $\frac{3}{4}$ in $\frac{1}{4}$ širok, nanking, židane
zavratnice, nogovice, žakeljčki za noge, rokovice,
platnene in batistaste rute in še veliko tisoč drugih
predmetov. (158-1)

Vse le po 27 krajc.

vatel, kos ali par.
Pošiljatve po povzetnici urno in vestno. — Zapiski
o muštrih in blagu gratis in franko.

Samo za (157-1)

27 krajc.

vatel, kos ali par se pod najstrogejšo garancijo
za najboljše in pravo blago en gros et en detail oddaja:

Blago iz ovčje volne,

najfinejše in najmodernejšo v vseh barvah, gladko,
progasto ali škotko, in sicer: **luster, barège,**
grenadin, gaziers, rips, mozambique, jaco-
nats, kosmanoski percail, batist, brillante

enobarven ali muštran (prava barva garantirana),
creton (turšk za spalne suknje), rumbursko, holand-
sko ali nepripravljeno sileško platno, cicasti ali
čipkasti zastori, atlas-gradl, posteljna priprava, plat-
neno-damastaste brisalke in serviete, gradl za žim-
nice in sofe, chiffon $\frac{3}{4}$ in $\frac{1}{4}$ širok, nanking, židane
zavratnice, nogovice, žakeljčki za noge, rokovice,
platnene in batistaste rute in še veliko tisoč drugih
predmetov edino in samo v kot solidni in realno znani

prvi in največji

27 krajcarski

Dvorani za blago,

Dunaj, Kärntnerstrasse šte. 34,

(poslojje meščanskega špitala).

Pošiljatve po povzetnici urno in vestno. — Zapiski
o muštrih in blagu gratis in franko.

Za oskrbnitvo za vojaško menažo (Mannschafts-Menage-Verwaltung)

ki s 1. julijem t. l. pri 17. rezervni komandi stopi v življenje, se za okolo 450 mož
potrebne viktualije, ekskluzive goveje meso od rezervne komande za preskrbovanje raz-
pišejo, in naj vsi oni, ki hočejo s kontraktom prevzeti preskrbovanje (Lieferung) viktualij,
in sicer: krompirja, rajža, moke, cukra itd. svoje dotične oferte najdalje do 26. t. m.
podpisane rezervnej komandi vpošljejo. Pogoji kontrakta se pogledajo lahko pri lieut.
Polainer-ji, št. Petersko predmestje šte. 94. (155-3)

Cas preskrbovanja obsega obrok od 1. julija 1874 do konca maja 1875.

Od c. kr. rezervne komande 17. peš-polka.

PRODAJA.

V četrtek po kresnem dnevu, to je 25. junija 1874, ali če bi
bilo potrebno, tudi naslednje dni, vsakokrat dopoldne od 9. do 12. in popoldne od 3.
do 6. ure, — bode v farovži pri devici Mariji v Polji iz zapuščine ranjcega
gospoda fajmoštra Martina Pajka — premakljivo blago, namreč: živina (6 krav,
2 konja in 7 prešičev), drva, žito, seno, in druga živinska klaja, jesih, mošt, razna vina,
tudi žlahtna v steklenicah (buteljah), vozovi, konjske uprege, gnoj, poljsko, hišno,
kuhinjsko in kletsno orodje in priprave, obleke, perilo, postelje, lovsko in drugo orožje, in
razne bukve itd. po očitni dražbi (licitando) prodajano.

V Ljubljani, 15. junija 1874.

(156-2)

Naturne mineralne vode frišno natočene v vseh sortah

se dobivajo v

špecerijski, materijalni, barvni, vinski, deli-
katesni in semenski prodajalnici

Petra Lassnika.

(151-2)

Dunajska izložba 1873.

Edino priznana medalja tega najvišjega razreda za

Mlatilnice,

ki se dajo goniti z rokami ali s pomočjo konj,

Rezalnice.

Izglede mašine so se za gospodarstvene muzeje v Berlinu, St.
Petersburgu in Petrovskoje Moskv nakupile.

Heinrich Lanz v Manheimu.

Iz te anonce se jasno vidi, da fabrika H. Lanza v Manheimu naj-
boljše gospodarstvene mašine izdeluje, katere mašine so se tudi tukaj na
Kranjskem kot izvrstne izkazale.

Te zgoraj navedene mašine, vetrnice in žitne čistilnice ima
podpisani v zalogi. (154-2)

V Ljubljani, 12. junija 1874.

P. Skale.